

Inatsisartuni ilaasortaq
Naaja H. Nathanielsen

Apeqquut nr. 187-iniittunut akissutit

Asasara Naaja H. Nathanielsen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut makkuninnga apeqquutilliisimavutit:

Apeqquut 1

Naalakkersuisut eqqarsaatigivaat royaltymik aatsitassanut assigiinngitsunut atuutsineqartussamik assigiinngisitaartumik ilusilersuinissaq. Taamaassappat aalajangiiniarnermi suut tunngaviussappat?

Apeqquut 2

Royaltymik ilusiliinermikkut Naalakkersuisut sillimaffigissallugu ilimagivaat, aatsitassarsiorfinni qinngornernik ulorianartortalinnik¹ aatsitassanik piaanerni eqqagasannngortut, avatangiisit illersomeqarnissaat pillugu annertunerusumik sillimaniarneq pissutigalugu aningaasartuutit annertunerunissaat tunngavigalugu aatsitassarsiorlut aki-liinerusarnissaat? Allatut oqaatigalugu, selskabit aatsitassarsiorlut avatangiisinut ulorianartorsiorfitsinerunermik nassatalimmik suliaqartut, aatsitassarsiorfinnut qinngornernik ulorianartortaqqanngitsunut² sanilliullugu akiliuteqarnerussappat?

Apeqquutinnut imatut tunngavilersuteqarputit:

Ukiuni kingullerni marlunni Inuit Ataqtigiinniit oqaaserisartakkagut uteqqissavagut: Royalty aqutigalugu akileraarusersuineramik ilusilersuineq akerlerinngilarput, taamaattorli niuernikkut attuumaffigisagut aamma eqqarsaatigalugit ilusilersorluakkamik eqqarsaatigilluakkamillu suliarineqartariaqartoq. Taamaattumik kaammattuutigiinnarsinnaavarput tamatumap piaartumik qulaajarneqarnissaa, suliaassat aallartinneqarniasammata. Ilisimavarput Kalaallit Nunatsinni aningaasaleerusussusermik qunusoqartoq, siunissami royaltymik aaqquissuussineq ersarissuq qanorlu ittoq qulakkeerneqanngimmat. Aningaasaleerusuttut sinaakutissanik ersarissunik takorusupput, soorlumi Inuit Ataqtigiit aamma taamatut ujartuisugut.

Ammaanersiorluni oqalugiarnermi Naalakkersuisut Siulittaasuut oqarpoq, London Miningilu royaltymik akitsuusiisarnissaq pillugu isumaqtigiissuteqarsimallutik. Taamatulli oqarnini oqalugiaat pillugu oqallinnermi tunuartippaa. London Miningimut royalty pillugu isumaqtigiissutaajumaartussap suli erserinngilaa, aatsitassarsiorumaartussat tamarmik imaluunniit aatsitassarsiorutussat ataasiakkaarlutik immikkut isumaqtigiissuteqarnikkut akileraaruserneqartarnissaat.

Aamma suli qulakkeerneqanngilaq tunisassianit tunisat aningaasatigut nalingat tunngavigalugu akileraaruseerusuttoqarnera, imaluunniit sinneqartoorutit tunngavigineqassa-

¹ Qinngornerit killissarititaat sinnerlugit

² Qinngornerit killissarititaat sinnerlugit

nersut, aammalu aatsitassat assigiinngiaat tamarmik immikkut akileraarusiinermi isiginiarneqassanersut.

Paasinninnerput malillugu, paaanermi paaakat atorneqanngitsut (gråbjerg aamma tailings) aatsitassarsiorfinni qinngornernik radioaktivusunit akulinnik paaaviusuniittut suli avatangiisit pillugit sillimmartaarnissamut mianerinninnissamik piumasaqaateqarfiussanersut, aatsitassanit eqqakkanut allanut sanilliullugit. Taamaattumik avatangiisit pillugit sillimaniarnermik annertunerusumik piumasaqaateqartoqarnissaa naatsorsuutigivarput, ilimagigatsigu tassuunatigut aningaasartuutit amerlanerunissaannut sunniuteqarnissaa.

Maannangaaq kissaatigissavara apeqqutikka tamarmik ullut suliffiit qulit iluanni akineqarumaartut.

Apeqqut 1-imut akissut

Royaltymut iluseritat assigiinngisitaartinnissaat Naalackersuisut pilersaarpaat. Nunani tamalaani unammillersinnaassusilerlugit akitsuutit aalajangersarneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tamanna ilaatigut nunani tamalaani benchmarkingimik (ingerlatsivinnik assersuussilluni) misissueqqissaarnerit aamma suliaqarfimmi immikkut ilisimasallit ilanngunnerisigut isumannaarneqassaaq.

Apeqqut 2-mut akissut

Aatsitassarsiorsinnaanermik paaanissamut akuersissummik ilaalu ilanngullugit qinuteqarnermut atatillugu, piginnaatitsissummik pigisaqartup ingerlatap taamaatinnerani sanaartukkat assigisaallu piginnaatitsissummik pigisaqartup pilersissimasai qanoq iliuuseqarfigneqassanersut pillugu pilersaarummik nassiussissaaq, kiisalu sumiiffiit ingerlataqarfigneqarsimasut kalluarneqarsimasullu qanoq qimanneqarnissaannik pilersaarummik (matusinissamut pilersaarut) piginnaatitsissummik pigisaqartoq nassiussissaaq.

Sumiiffimmi sanaartukkanik ilaallu ilanngullugit, matusereernerup kingornatigut avatangiisinut, peqqissutsimut imaluunniit isumannaallisaanermut tunngasunik patsiseqarlutik aserfallatsaaliuinissamik imaluunniit allatut iliuuseqartoqarnissamik pisariaqartitsisunik qimatsisoqassasoq pilersaarutaappat aserfallatsaaliuinermit iliuuserisassanilluunniit, taakkuninngalu nakkutilliinissamut matusinissamut pilersaarut pilersaarutinik imaqsaaq. Piginnaatitsissummik pigisaqartoq saliinermit nakkutilliinermullu ataasiakkaartilugit naatsorsukkanik aningaasanik toqqorsissaaq. Pilersaarutip piviusunngortinnissanut aningaasaqarnikkut qanoq ililluni isumannaarnissaanut matusinissamut pileraarut nalunaariissaaq.

Matusinissamut pilersaarut aningaasaqarnikkullu qularnaveeqqutaasoq aatsitassarsior-nissamut akuersisoqartinnagu Naalackersuisut siumoortumik akuersimassavaat.

Inussiarnersumik inuulluaqquillunga

Jens-Erik Kirkegaard